

Καστελιώτικα Νέα

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΑΡ' ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ♦ ΑΡ. ΦΥΛ. 81 ΜΑ-Ι-ΟΣ - ΙΟΥΝ. 1973 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' Τιμή φύλ. Δρχ. 3

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 61 5ος ΟΡΟΦΟΣ

ΤΗΛ. 3249-085 ΑΘΗΝΑΙ

TAX. ΤΟΜΕΥΣ 111

ΕΤΟΣ 10ον

ΠΟΙΟΣ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ;

Το παρόν άπευθύνεται, χωρίς φόβο και πάθος, προς όλους και όλες τους Καστελιώτες, είτε μένουν στο χωριό μας ή στην ξηνητιά, είτε έχουν γεννηθεί εκεί, είτε κατάγονται από γονείς Καστελιώτες, άνεξαρτήτως ηλικίας και φύλλου.

Άπευθύνεται σε γραμματισμένους—κι' αυτοί είναι πολλοί—σε ύπευθύνους και σε άνευθύνους, σ' αυτούς που ενδιαφέρονται και πουνούν τον τόπο και στους άλλους τους αδιάφορους — που εύτυχώς είναι πολλοί λίγοι.

Άπευθύνεται στους κατέχοντες, στους οδηγούς, αλλά και στους πολλούς στο πλήθος των Καστελιωτών, που σήμερα άμέσως ή έμμέσως με τους έπιγόνους τους καστελιώτικης καταγωγής, περνούν τους δύο χιλιάδες.

Και άφου πρόκειται για γενική διαπίστωση άπευθύνεται σ' όν κ. Πρόεδρο της Κοινοτήτός μας, σ' όν Αίδεσιμώτατο Ιερέα του χωριού μας, σ' όν κ. Δ)ντή του Δημοτικού Σχολείου, στους κ. κ. Πρόεδρους των Συνεταιρισμών, στους δασκάλους, στους παππάδες, σ' έμάς τ' Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των Καστελιωτών.

Όπως κάθε χρόνο έτσι και έφέτος γιορτάσαμε τ' Πάσχα στο χωριό μας. Πάνω από δύο χιλιάδες ήταν οι έπισκέπτες Καστελιώτες και φίλοι τους.

Είχαμε εϊπή στα παιδιά μας στην νέα γενιά, που προσπαθούμε να τους κάνουμε να αγαπήσουν τ' χωριό μας, αλλά και στους ξένους φίλους μας έπισκέπτες, ότι τ' Πάσχα στο χωριό μας είναι άμμοισα. Μένει άξέχαστο. Τ' διαλαλήσαμε μάλιστα και με την Έφημερίδα μας: Έλάτε στο χωριό μας να απολαύσετε άληθινή Λαμπρή. Και μέσα σ' αυτό άρχισαμε να έπεξηγούμε στους άμύητους: Τ' πώς γίνονται οι λάκκοι, τ' πώς γίνεται ή Άνάσταση, τ' πώς ψήνονται τ' άρνιά, για τ' τουφεκίδι, για τούς μεζέδες, για τ' χορ' τής Άγάπης και τούς είπαμε πώς τή Δευτέρα του Πάσχα γιορτάζει τ' χωριό μας στο «γενικό» πρωί κι' άπόγεμα και χορεύουν όλοι, και πώς τή Τρίτη του Πάσχα τ' γλέντι συνεχίζεται σ' όν Άη Θανάση και φτάνει στο άποκορύφωμά του.

Αυτά είπαμε και οι μικροί και οι ξένοι μ' άς πίστεψαν.

Δέν τούς είπαμε ούτε για τ' «ψήσιμο» τής Εύαγγελίστριας που γινόταν παλιά στην Άγάπη, που έφεραν πια σιμένοι χέρι-χέρι όλοι μαζί τήν εκκλησιά τρεις γύρους, ούτε για τ' ότι δίναν τ' χέ-

ρια στο «γενικό» τήν ήμέρα αυτή έχθροι και φίλοι, ούτε για τ' οικογενειακά γλέντια.

Αυτά τ' άφίσαμε, γιατί τ' τελευταία χρόνια είχαν άρχισει να μη γίνονται.

Τούς είπαμε όμως τ' πρώτα και μ' άς πίστεψαν.

Και τούς είπαμε ψέματα. Και τούς γελάσαμε.

Τί είδαν άπ' όλα αυτά;

Στήν άγάπη μιά κομπανία γύφτων που δέν «είχαν ιδέα μουσικής», άρχισε να κλαίη τή μοίρα της και δυό τρεις φιλότιμοι Καστελιώτες με πρώτον τόν πάντοτε άειθαλή Νίκο Ι. Τσακρή και τόν Γιάννη Π. Παπανικολάου άγωνιζόταν να διατηρήση τ' έθιμο.

Έμεις είχαμε εϊπή για καμάρια, για λεβεντιές και για προθυμία όλων να χορέψουν. Που πήγαν οι οργανοπαίχτες μας με τή λεβεντιά τους; Που πήγαν οι χωριανοί μας με τήν προθυμία τους; Που ήταν οι Άρχές του τόπου μας; Που ήταν οι νέοι μας;

Τέλος πάντων στην Άγάπη τ' άπόγεμα τής Λαμπρής, χάρις στην πρωτοβουλία και τήν άγάπη μερικών τ' πράγμα πήγε και ήρθε και τ' έθιμο δέν έσβυσε.

Τήν Δευτέρα τής Λαμπρής γιόρταζε τ' χωριό μας. Σάν σχολάσε ή έκκλησία, «στο γενικό» γύρω-γύρω όλοι πήραν θέση θεατού για μιά στίγμη. Όργανα;

Δέν ύπήρχαν και ο κόσμος διαλύθηκε. Τ' άπόγεμα πια ούτε που φάνηκε κόσμος στο χοροστάσι.

Τήν άλλη μέρα σ' όν Άη Θανάση τ' Ίδια.

Ποιος φταίει;

Ή είμαστε Καστελιώτες και έχουμε έθιμα και στή μνήμη αυτών που μ' άς γέννησαν τ' κρατάμε, ή είμαστε Συνέχεια εις τήν 4ην σελίδα

Έορτασμός τής Έθνικής Έπετειού εις τ' χάνι τής Γραβιάς

Τήν όην Μαΐου έωρτάσθη με κάθε μεγαλοπρέπεια, όπως ταιριάζει, ή έθνική επέτειος τής Μάχης στο Χάνι τής Γραβιάς. Πρωτοφανής ύπήρξε ή κοσμοσυρροή από όλόκληρον τόν Νομόν Φωκίδος δια τ' τιμήσουν τόν άθάνατο Άνδρούτσο και τ' παλληκάρια του.

Τήν έορτήν έτίμησαν ο Άντιπρόεδρος τής Κυβερνήσεως κ. Ν. Μακαρέζος, ο Υπουργός Δ. Στερεάς και Πελοποννήσου κ. Λέκκας μετά τή εράκολουθία των.

Ή έπιμνημόσυνο δέησις έψάλη χοροστατούντος του Μητροπολίτου Φωκίδος. Έπηκολούθησε ο πανηγυρικός τής ήμέρας έκφωνηθείς υπό του κ. Γυμνασιάρχου του Γυμνασίου Γραβιάς. Άκσιόλουθως κατετέθησαν στέφανοι έκ μέρους των Ένόπλων Δυνάμεων. Στέφανον κατέθεσε

ο Υποπτεράρχος κ. Άλέξανδρος Παπανικολάου. Έγένετο έν συνεχεία άναπαράστασις τής Μάχης και συνωδεία τής Φιλαρμονικής του Δήμου Άμφίσσης έπηκολούθησε παράστασις τής μαθητιώσης νεολαίας, των δυνάμεων του Τ. Ε.Α. και των Ένόπλων Δυνάμεων. Ή Κοινότης Γραβιάς παρέθεσε γεύμα εις τ' Δημοτικόν Σχολείον εις τούς έπιστήμους.

Τ' πρόσταγμα είχεν ο Σύν)ρχης του Πυροβολικού κ. Βασιλείος Λευκαδίτης. Παρευρέθησαν ο εκπρόσωπος του Νομού Φωκίδος κ. Δ. Παπανικολάου, ο άντιπρόσωπος εις τήν Συμβουλευτικήν Έπιτροπήν κ. Άνδρίτσος, ο Νομάρχης Φωκίδος κ. Παλιούδάκης, ο Άνωτ. Δ)τής Χωροφυλακής Φωκίδος Σύν)ρχης κ. Πλημμένος, ο Στρατιωτικός Διοικητής Φωκίδος Άντισυν)ρχης κ. Συνοδινός, ο Δ)ντής του Στρατολ. Γραφείου Άμφίσσης, οι Δ)νται Ύπηρεσιών του Νομού, οι Άρχαί, οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων, οι Ιερείς, οι Διδάσκαλοι και πλήθος κόσμου.

Εύγε στο Δάσκαλο

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ ΤΟΝ ΜΑΗ

Εύγε σ' όν Δάσκαλό μας. Εύγε και σ' ά μαθητούδια. Ή Πρωτομαγιά φέτος ήταν άληθινή γιορτή, που έκαναν τήν παρουσία της πιο γιορτερή τ' παιδιά με «τ' Μάη». Γύρισαν σ' όλα τ' σπία και σ' ά μαγαζιά κομπανίες - κομπανίες. Στή μέση είχεν τόν — Συνέχεια εις τήν 4ην σελ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΠΡΟΣΑΝΑΜΜΑ

Έφτασα μέρα τή μέρα δεκαπέντε χρονών, με στράβωσε ή φτώχεια στο χωριό, πήρα καμιά φορά τ' μάτια μου κι' έφυγα. Κι' άφου πάλεψα, μάτωσα και γύρισα σ' ά ραβδί, ρίξωσα σ' ένα προάστιο τής Άθήνας. Άπόχτησα σ' ίτι δικό μου μ' ένα περβόλι πέντε μέτρα, πέντε δέντρα και κι' ένα παράθυρο που βλέπει τ' βουνό και τ' διπλανό κτήμα, πούχε σ' άρι τ' πεύκα σ' ά μπουζίες κοριτσιού. Έέχασα να π' ά πώς είμαι ταμίας του Δημοσίου, γεμάτο τ' κεφάλι μου αριθμούς κι' εύθινες, πάω κι' έρχομαι με μιά τ' άντα, παρατάω τ' μέτρημα κάθε σ' όλη και ποτίζω με θρησκευτική εύλάβεια κείνες τ' πέντε λεμονιές μου κι' άνασαινω τόν άέρα του Θεού άπ' τ' πεύκα του γείτονά μου.

Όσοι τις προσάλλες μούθε ή πιστολιά. Στήν άρχή είδα κάτι άνθρώπους να με τρών τ' κτήμα του γείτονά μου. Τότερα ήρθε ένα σύγχρονο τέρας μ' έρπίστους και ρίχτηκε με τήν άτασάλνια προστάλλα του κατ' ά πεύκα. Ένα - ένα, θεόρατα δέντρα ως κεί πάνω, που τάφνιασαν τ' χρόνια, οι λιπαρές οι θροχές κι' ο άνεμος και τ' θόασεσαν τ' δροσερά σ' άλαχνα τής γής, πέφταν κάτω άπ' τ' μουγκοίσματα του μακέληρη τους και θροντούσαν στήν Ξερή γή σ' άν πλάκες στο μνήμα. Βροντούσαν και στήν ψυχή μου, σ' ά μπόμπες του άίχρον ένα κίστρο. Τότερα ήρθαν άλλες μηχανές κι' άλεσαν τ' χαλί και τ' κοιβάλησαν ψηλά κι' όλο πιο ψηλά κι' έστησαν μιά θεόρατη πολύχρωμη πολυκατοικία. Προχτές φέφρωσε μιά άλλη αντίκρου μου. Κι' ύστερα πλάκωσε ένα χωριό άνθρώπων και τρύπωσε κεί μέσα σ' ά τα μεριμνία τής μερομνησφωλήας κι' άρχισαν οι φωνές, τ' αυτοκίνητα, οι τσακωμοί, τ' κλειδίμα τής ψυχής — τ' κλειδίμα του καθενός σ' όν εαυτό του. Ξαφνικά μ' έκλεισαν από παντού. Έπαψα να βλέπω τ' βουνό, έχασα τόν ούρανό, μού φάνηκε σ' ά να μού άλυσόδεσαν τήν ψυχή, σ' ά να μού πάτησαν τ' στήθεια. Αυτό ήταν τ' προσάναμμα, έτσι πήρα φωτιά εγώ. Τότε, άπάνω, εκεί, άναστήθηκε τ' χωριό μέσα μου. Δέν άναστήθηκε φέματα λέω. Ήταν προσάναμμα του μπουζώσε φωτιά και καπνό τ' καμίνε τής ψυχής μου. Κάλεσα τή συντροφισά μου — άκληρος είμαι, παι-

Έπί τή συμπλήρωση 10 ετίας από τής έκδόσεως τής έφημερίδος μας

“ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ”

ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΟΥΝ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΝ ΤΟΥ 1973

Π Ο Λ Υ Χ Ρ Ω Μ Α
Π Α Ν Η Γ Υ Ρ Ι Κ Α

Με 24 σελίδες

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Τὴν 9ην Μαΐου 1973 ἔτεκεν ἄρρεν ἢ Ἐλένη σὺς. Ἦλ. Λευκαδίτου εἰς κλινικὴν Ἁγ. Παντελεήμων Χαῖρ. Ζ. Κωπσίκη.

— Τὴν 10ην Μαΐου 1973 ἔτεκεν θῆλυ ἢ Ἀσημίνα Θεμ. Σκουρτιά.

Γάμοι

Τὴν 12ην Μαΐου 1973 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Γεωργίου Καραβατά βιομηχάνου μετὰ τῆς Ματρώνας Σπυρ. Λέζα εἰς Παλαιὸν Φάληρον.

διὰ δὲν ἔχω — κ' ἔστρωνα ἓνα οἰκογενειακὸ συμβούλιον.

Ἐλπίδα, τῆς λέω, δὲ μπορῶ νὰ ζήσω ἄλλο δῶ πέρα, πνίγομαι. Σὲ τρία χρόνια παίρνω τὴ σύνταξη. Θάρθης μαζί μου στὸ χωριό; Θὰ μπαλώσω τὸ πατρικὸ, θὰ φριάσω τὸν κῆπο, ἐσὺ θὰ μαγειρεύεις τὸ φαί, νὰ ζήσουμε κάμποσα χρόνια καλὰ κ' ἀνθρωπινά. Ἄπ' τὴ μέρα ποὺ μᾶς ἔκλεισαν, σοῦ λέω, πέφτω — ξυπνάω τὸ χωριὸ ὄνειρεύομαι. Θάρθεις;

Θάρθω ἄντρα μου! Γρηὰ εἶμαι, δὲν πάσχω ἀπὸ πόλη. Ὅπου πᾶς θάρθω. Ἐτοιμάζομαι, λοιπόν, σὲ τρία χρόνια ν' ἀνηφορίσω. Νὰ ποτιζῶ ἓνα κλήμα καὶ νὰ προσεύχομαι στὸ Θεό. Νὰ κυτῶ ἓνα ἀστέρι ποὺ πέφτει ἀπ' τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ θρέφωμαι μετὰ τὴν ἐλπίδα. Νὰ ζήσω. Νὰ γλυτώσω.

Γ. Χ. Χ.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Τὴν 15ην Μαΐου 1973 ἀπεβίωσεν ὁ Δήμος Ν. Τσικνῆς, καταγόμενος ἐκ Βάρκινης καὶ ἐγκατασταθεὶς εἰς Καστέλλια. Ὑπῆρξεν πρότυπον οἰκογενειάρχου.

— Τὴν 20ην Ἀπριλίου 1973 ἀπεβίωσεν εἰς Καστέλλια καὶ ἐκηδεύθη εἰς Ἀθήνας ὁ Ἱερεὺς Κων)νος Γ. Μακρῆς ἔτων 76, πατὴρ τῆς Νηριαγωγοῦ Καστελλίου.

Τὴν 29 Μαΐου 1973 ἀπεβίωσεν καὶ ἐκηδεύθη εἰς Κορυδαλλὸν ἢ Βάσω Δημ. Παπαευθυμίου, διδασκάλισσα.

Μνημόσηνά

Τὴν 13ην Μαΐου 1973 ἐτελέσθη εἰς Καστέλλια τὸ μνημόσυνον τῆς Παναγιούς Ν. Γιαννούλη.

ΧΡΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΑΠΕΣΤΕΙΛΑΝ

Γεώργιος Ἀθαν. Παπαευθυμίου δρχ. 200, Νικ. Ἦλ. Μακρῆς δρχ. 500, Ἀσημάκης Κοτσιμπῆς Αὐστῶν δρχ. 200, Γεώργιος Ἀθαν. Προβιάς Καστέλλια δρχ. 50, Νικ. Κρημίδας Μῶλος δρχ. 100, Γεώργιος Π. Παπανικολάου Λαμία δρχ. 100, Λαμία δρχ. 100, Δημ. Ἦλ. Σκωλικῆς δρχ. 150, Ἦλ. Δημ. Σκωλικῆς δρχ. 100.

Πένθη

Ὁ Λάμπρος Ἀποστολόπουλος καθ' ἦν ὥραν ἢ ὀρθοδοξία ἐόρταζεν τὴν ἀνάμνησιν ὅτι οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι συγκατηραμένοι ἐπὶ ταυτῶ ἐδέχοντο τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ καταργήσαντος τὸν θάνατον, καὶ ἀναστάντος ἐκ νεκρῶν Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τὸ «Εἰρήνη ὑμῖν», ὁ Λάμπρος Ἀποστολόπουλος πιστὸν τοῦ Χριστοῦ τέκνον, παρῆδιδεν εἰς κλινικὴν τῆς Λαμίας ἐν εἰρήνῃ καὶ ἄνευ πόνων τὸ πνεῦμα τοῦ εἰς Κύριον, μεταστὰς εἰς τὴν Αἰωνιότητα.

Ὁ ἀπρόοπτος καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ βίου τοῦ θανάτος τοῦ, εἰς ὥραν μάλιστα καθ' ἦν αἰ πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν κοινωνίαν ὑπηρεσίαι τοῦ καὶ ἀπαραιτήτοι καὶ ἀνεκτίμητοι ἀλλὰ καὶ ἐπιδομητικαὶ ἦσαν, ἔφερον εἰς ὅλους θλίψιν καὶ αὐθόρμητον τὸν θρήνον.

Καὶ δικαίως, διότι ὁ Λάμπρος ὡς οἰκογενειάρχης ὑπῆρξεν ὑποδειγματικός. Μοναδικὸν τῆς ζωῆς τοῦ σκοπὸν εἶχεν τάξει ὅπως ὀδηγήσῃ τὴν προσφιλήν τοῦ οἰκογένειαν εἰς τὴν λεωφόρον τοῦ καθήκοντος καὶ καταστάσεως ταύτην ἰκανὴν νὰ ἐκπληρώσῃ ἐπαξίως τὸν ὕψιστον ἐπὶ τῆς γῆς προορισμὸν τῆς.

Τὸ πρὸς τοὺς συγγενεὶς καὶ φίλους ἐνδιαφέρον τοῦ ἦτο ἀπεριόριστον. Ἐσπείδεν ἐν παντί καὶ πάντοτε χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ κόπον ἢ μόχθον, νὰ ἐξυπηρετήσῃ μετὰ πολλῆς προθυμίας τὰς ἐπιθυμίας των, ἀν καὶ πλειστάκις ἦσαν πέραν τῶν δυνατοτήτων τοῦ.

Ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ ἀσκῶν τὰ καθήκοντα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιτρόπου, ἐπὶ σειράν ἑτῶν, μετ' ἐρίμην, διέθετεν τὰς πλείστας τῶν ἐλευθέρων ὥρων τοῦ διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀτελειῶν τοῦ Ναοῦ καταστατὰς συμπαθέστατος εἰς πάντας τοὺς ἐνορίτας

ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τὴν αὐτὴν ἀγάπην καὶ ἐνδιαφέρον ἐδείκνυε καὶ διὰ τὰ θέματα τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας τῆς περιοχῆς τοῦ, εἰς ἣν διετέλεσεν πρόεδρος ἐπὶ σειράν ἑτῶν, συμβάλλων τὰ μέγιστα διὰ τὴν ἀνάευσιν τοῦ νέου ἐν τῇ περιφέρειᾷ τοῦ διδασκῆτορος.

Ἐν τῇ ἐν τῷ Ο.Σ.Ε. ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἢ ἀφοσίωσις καὶ ἢ συνέπεια ἦσαν οἱ λόγοι οἱ ὅποιοι τὸν ἔκαμαν ἀγαπητὸν καὶ κατ' ἀξίαν τὸν ἀνέβαζον εἰς τὰς βαθμίδας τῆς Ἱεραρχίας.

Τέλος εἰς τὸν ἡμέτερον Σύλλογον διατελέσας μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προσέφερεν μετὰ προθυμίας καὶ χαρᾶς πᾶσαν ζητηθεῖσαν ὑπηρεσίαν, διὰ τῆς παρουσίας του δὲ ἔδιδε ζωὴν εἰς πᾶσαν τοῦ Συλλόγου ἐκδήλωσιν.

Μέγιστον κενεπῶς τὸ ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ κενὸν καὶ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ εὐρυτέρῳ κύκλῳ ἐν ᾧ ἔδρασεν.

Συλλυπούμεθα θερμῶς τὴν οἰκογένειάν του καὶ τῆς εὐχόμεθα ὅπως μετ' εὐχέλων μετέωρον τὴν ἀνάμνησίν του ἄς

ἀκολουθήσῃ τὸν χαροχθέντα ὑπ' αὐτοῦ θεόμον, νὰ ἀνθέξῃ νὰ ὑπεριπηδήσῃ τὰ ἐγκόσμια ἔμπόδια καὶ νὰ φθάσῃ ἐπαξίως εἰς τὸν προορισμὸν των.

Δι' ἡμᾶς τοὺς ὑπολοίπους ἔστω ἀγαθὴ ἢ μνήμη του.

Γαίαν ἔχοι ἐλαφρὰν ἀγάπην τὴν Λάμπρο, καὶ Αἰωνία Σου ἢ μνήμη.

X. Z. K.

ΑΙ ΙΣΧΥΡΑΙ ΓΟΜΩΣΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Εἰς θέσιν «Κοτρῶνα» καὶ «Σπρογγυλιμαζιά» τῆς Καλογερικῆς ἢ εταιρείας Α.Ε. Βωξίται Παρνασσοῦ, ἤρχισεν ἐντατικὴς ἐξορύξεις μετ' ἰσχυροτάταις γομώσεις, ὥστε τὰ ἀκράτα σπίτια τῆς συνοικίας Ἁγίου Γεωργίου - Μπαρούκας τοῦ χωριοῦ μας νὰ διατρέχουν κίνδυνον καταρρέσεως, ἀφοῦ ἤδη τὰ περισσότερα παρουσιάζουν ριγίματα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης.

Τὰ ἴδια εἶχαν γίνεαι καὶ μετὰ τὰ σπίτια τῆς Βάρκινης, ἀλλὰ ὅταν μετὰ ἀπὸ παράπονα ἔφτασαν οἱ ἀρμόδιοι, ἢ Α.Ε. Βωξίται Παρνασσοῦ ἠλάττωσαν τὰς γομώσεις.

Ὑπάρχει ἀρμόδιος νὰ ἐνδιαφερθῇ νὰ προληφθῇ τὸ κῆδος;

Ἡ Εορτὴ τοῦ Συλλογοῦ

Τὴν Κυριακὴν 27ην Μαΐου 1973 ἐορτάζει ὁ Προεδρτικὸς Σύλλογος «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ». Κατὰ τὴν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Παλαιοκαστελλίου θείαν λειτουργίαν θὰ γινῇ ἀρτοκλασία. Θὰ παραστή τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου, τὸ ὅποιον καλεῖ πάντα τὰ μέλη του νὰ τιμήσῃ διὰ τῆς παρουσίας των τὴν εορτὴν τοῦ Συλλόγου καὶ τὴν πανηγυρίαν τοῦ χωριοῦ. Ἡ μετάβασις θὰ γίνῃ διὰ μέσου τῆς ἐκλογῆς ἐνὸς ἐκάστου.

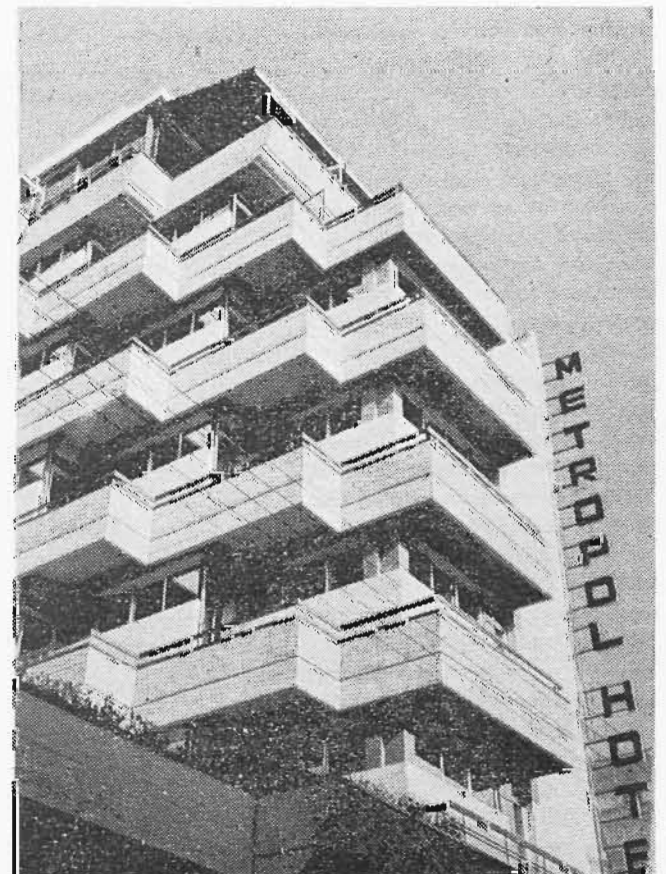
Ἀνακοίνωσις

Παρακαλοῦνται οἱ ἀλληλογραφοῦντες μετὰ τὸν Σύλλογον νὰ στέλλουν τὰ γράμματά των εἰς τὴν ἀκόλουθεν διεύθυνσιν: Προεδρτικὸν Σύλλογον «Τὰ Καστέλλια» Ἀκαδημίας 61 1ος ὄροφος Γραφεῖον 1Δ (κ. Χαλατσά) Ἀθήνας (Τ. Τ. 143)

ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ἔκδοσις: Σύλλογος «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ» Διεύθυνσις: Διευθύνεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς Ὑπεύθυνος Συντάξεως: Ὑπεύθυνος: Νικ. Ἀγγ. Μακρῆς, δικηγόρος - δημοσιογράφος, κάτοικος Ἀθηνῶν (Σταδίου 61 - 5ος ὄροφος). Διαχειρίσις, ἐμβάσματα ἐφημερίδος — εἰς τὸν κ. Πολύκαρπον Βέλλιον, ἀκτῆ Τρ. Μουσοπούλου, ἀριθ. 28. Τ.Τ. 11, Πειραιεύς.

Τυπογραφεῖον Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ & Σία Ἀγχιλάου 23 - Ἀθήνας Τηλ. 524.728

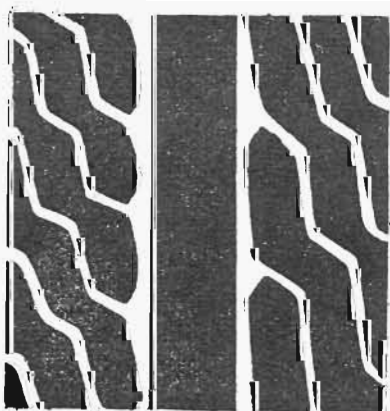
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΜΕΤΡΟΠΟΛ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΛΑΡΙΣΑ — Φο. Ροῦζελτ 8

Γιῶργη Χαλατσᾶ

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ

ΜΕ ΤΟ ΦΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

(Διηγήματα)

Τὸν παλὸ καλὸ καιρὸ

"Ο ΜΠΑΛΟΥΡΔΟΣ," ΤΟ ΦΥΛΑΓΕ ΓΟΥΡΝΙΣΙΟ

Τὸν παλὸ καλὸ καιρὸ κά-
θε σπῖτι, μόλις ἔκοβε τ' ἀρνὶ
γιὰ τὴ Λαμπρῆ, φρόντιζε νὰ
πάρῃ ἀπὸ τὸ πρῶτο παζάρι,
ποῦ θὰ γινόταν ἰστὴν περιο-
χή, ἓνα γουρουνάκι. Ἦταν
τὸ καινούργιο θρεφτάρι τοῦ
νοικοκυριοῦ γιὰ τὰ Χριστού-
γεννα. Τὸ πρῶτο παζάρι γι-
νόταν (καὶ γίνεται μέχρι σή-
μερα) στὸν Ἄη - Κωνσταντί-
νο, λίγο πρὶ κάτῳ ἀπὸ τὴν
Γραβιά, στὶς 21 Μαΐου κάθε
χρόνο. Οἱ γονεῖς μας φρόντι-
ζαν νὰ ψωνίσουν τὰ χρεια-
ζόμενα καὶ τὸ γουρουνάκι
γιὰ τὸ νοικοκυριὸ κι' ἐμεῖς οἱ
πιτσιρικάκοι τρέχαμε ἀπὸ πίσω
πιτιρίνια καὶ καρέλια (σου-
γιάδες Κολοκοτρωνεῖκοι)
καὶ νὰ φορέσωμε τὶς καινούρ-
γιες φανελλίτσες μὲ τὶς μπλέ
καὶ ἀσπρες ρίγες. Πέρασε
καὶ κανένα ψαθάκι γιὰ τὸ κα-
λοκαίρι γιὰτὶ καὶ οἱ γονεῖς
μας μᾶς κούρευαν κατακού-
τουρα ὅπως στὸ σχολεῖο.

Τὰ μικρὰ αὐτὰ θρεφτάρια,
ὅταν τὰ καλοτάξιν με κα-
λαμπάκι ἔφταναν τὰ Χριστού-
γεννα καὶ 60 καὶ 80 ὀκάδες
καμμιὰ φορά. Ἄν τὸ τυχερὸ
— ἀτυχο ζῶο ἔπεφτε σὲ ἀ-
χαμνὸ νοικοκυρῆ, κυλούσε τὸν
καιρὸ του ἱκανίζοντας καμ-
ππολάχανα καὶ ληροκάκι ἀ-
πὸ τὸ ληοτρίβι τοῦ Κακανᾶ
ἀπὸ τὰ Σάλωνα ἢ τοῦ Χρυ-
σικοῦ ἀπὸ τὸ Δαδί καὶ στὸ
τέλος ἀχαμνὸ γινόταν κι' αὐ-
τό, ΑΑΛΑ χιλιοδόστιμο στὰ
κοντοσουφλιά.

Θυμῆθηκα τώρα, μιὰ χρο-
νιά ποῦ ἐμεῖς δὲν εἴχαμε δι-
κό μας θρεφτάρι καὶ οἱ γεί-
τονες καὶ οἱ συγγενεῖδες μᾶς
ἔστειλαν ἀπὸ μιὰ παστιαριά,
γιὰ νὰ κολοσκορίσωμε κι' ἐ-
μεῖς (ἑπτὰ παιδιὰ — μιὰ λακ-
νιά ἀλόκληρη) ἀπὸ ἓνα μεζέ.
Μᾶς ἔστειλαν καὶ νοματιεῖς
καὶ ἀπὸ κανένα λουκάνικο κι'
ὀκόμα μᾶς γέμιζαν ἀπὸ ἓνα
φυρφιδένιο πιάτο τσιγαρη-
θρες καὶ μᾶς μεγάλωναν τὴν
«ντροπή», ἰλέγοντάς μας:
«Ἄιντε καὶ τοῦ χρόνου νὰ
φκιαστετε ἓνα ιμανᾶρι (τὸ ἔ-
λεγαν κι' ἔτσι τὸ γουρουνό-
πουλο σὰν νάταν ἀρνὶ) ἑκατὸ
ὀκάδες νὰ φάμε ὅλοι ἀπὸ τὸ
δικό σας».

Ὁ Μακαρίτης ὁ πατέρας
μου ἔλεγε: «Πάει στὸ καλὸ.
Τὸ ντροπίασαμε φέτος, δὲν
εἶναι νοικοκυριὸ αὐτὸ χωρὶς
δικό σου γουρουνί. Ἐτσι
μοῦρχεται νὰ πᾶω νὰ κλέψω
ἓνα, ὅπως τάχουν κρεμασμέ-
να ἀνάποδα στὰ κατώγια».

Ἡ θειά ἡ Μούρτενα ἦταν
μιὰ ὄμορφη καὶ περήφανη γυ-
ναῖκα, ἀλλὰ καὶ μιὰ καλὴ
νοικοκυρά. Ἐτσι φρόντισε νὰ
πάρῃ ἀπὸ τὸ Γενάρη, νὰ πάρῃ
ἀπὸ τὸ Σαββατιάτικο πα-
ζάρι τῆς Λαμίας, ἓνα μικρὸ
παρδαλὸ (ἀσπρόμαυρο) σμι-
δι ἀπὸ καλὴ ράτσά, ὥστε τὰ
Χριστούγεννα νὰ μὴν τὴ φτά-
σῃ στὶς ὀκάρες κανένας στὸ
χωριό. Εἶχε ἔλθει τὸ καλοκαί-
ρι καὶ τὸ μικρὸ γουρουνάκι
ἦταν κιάλας σωστός κάπρος,
ἀλλὰ... χωρὶς τὴν ἀρσενικὴ
του λιβεντιά, γιὰτὶ ὁ Καυ-
κιάς ἀπὸ τὸ Γαρδικάκι μὲ
τὸν ἀπαίσιο κοφτερὸ σουγιά
του, ποῦ ξύριζε καὶ τὰ γένεια
του, εἶχε φροντίσει νὰ κἀν
εὐνοῦχο τὸ «ΜΠΑΛΟΥΡΔΟ»,
ὅπως φώναζε τὸ ζωηρὸ κατὰ
τὰ ἄλλα καὶ ζαβολιάρικο γου-
ρουνάκι ὁ Μπάρμπα - Μῆτρος
ὁ Βέλλιος (Βέλλιομῆτρος).

Ὁ τελευταῖος, πιστὸς στὰ
Ἐθνικά, φορούσε τὴ φουστὰ

νέλλα του, διατηροῦσε τὸ
μπακαλίκι του στὸ Μυρμι-
γκιάρι, ἐκεῖ πλάι στὸ σπῖτι
τῆς Μούρτενας καὶ τὶς ὥρες
ποῦ δὲν εἶχε δουλειὰ καθόταν
στὸ πέτρινο πεζούλι, κάτῳ ἀ-
πὸ τὶς θεόρατες σκαμνιές,
κουβεντιάζοντας μὲ τοὺς ἄλ-
λους γερόντους ἀπὸ τὸ Μυρ-
μιγκιάρι καὶ τὸ Χλωμό.

Ὁ ζαβολιάρης ὁ Μπαλούρ-
δος, κατὰ τὴν συνήθεια του
ἔκοψε τὴν τριχιά μὲ τὴν ὁποία
τὸν εἶχε δέσει ἡ θειά Μούρ-
τενα ἐκεῖ καντὰ στὸ αὐλάκι,
ἀλλὰ ἦταν στεγνὸ καὶ αὐτὸ
κι ὁ Μπαλούρδος κάμωσε καὶ
πράθιξε κατὰ τὸ Βελλιέικο
πηγάδι γιὰ νὰ δροσιστῇ στὴν
πέτρινη κουρήτα καὶ ἐπὶ τῇ
εὐκαιρίᾳ νὰ πάρῃ καὶ τὸ ἐπι-
δόρπιό του μὲ καμμιὰ μούρα
ποῦ θάριχναν τὰ σκαρφαλω-
μένα στὶς σκαμνιές παιδιὰ
τῆς ἐποχῆς (ὁ Καραγῆς, ὁ
Πανουργιάς, ὁ Κοστός, ὁ
Νησούτης, ὁ Εὐριπίδης καὶ
δυσὸ τρεῖς Λυκαρραχῆσιοι, ὅ-
πως ὁ Λιαροῖανος, ὁ Μου-
σχολοκάστας, ὁ Κουλιωτοθα-
νάσης καὶ ὁ Κουγκουλοβασί-
λης, ποῦ εἶχαν ἰμᾶνα Μυρμι-
γκιάρια κι' ἐπαμένως δικαίω-
ματα ἐπικαρπίας στὶς μου-
ριές τῆς συνοικίας...).

Ἐδῶ θὰ τὸ κάνω σὰν τὸ
Μπάρμπα - Γιάννη τὸ Χουλιᾶ-
ρα (Μπουλουγοῦρα) ποῦ ὄ-
ταν σὲ ἀντέκοβε σοῦλεγε:
«Θιμήσ' τὴν «βέντασ» καὶ θὰ
κάνω κι' ἐγὼ μιὰ παρένθεσιν
γιὰ νὰ σᾶς πῶ γιὰτὶ τὸν ἀτί-
θασο κάπρος τῆς Μούρτενας
τὸν φώναζε «Μπαλούρδος» ὁ
Βελλιομῆτρος.

Μετὰ τὴν Τουρκοκρατία
στὴν ὑπαιθρο ἐπακράτησε μιὰ
κάποια ἀναρχία καὶ φύτρω-
σαν σὰν τὰ ιμαντάρια σ' ὅλα
τὰ βουνὰ φυγόδοκοι καὶ Λη-
στοῖι (Ρεντζέοι, Κουμπέοι,
Νταβέληδες κλπ.).

Ἐνας τέτοιος Λήσταρχος
ἦταν καὶ ὁ Μπαλούρδος. Οἱ
ἀγαθοὶ χωρικοὶ μας ἔδιναν τὰ

ὀνόματα αὐτῶν τῶν κακούρ-
γων σὲ κάθε ζωηρὸ πλάσμα
καὶ κυρίως στὰ σκυλιὰ (Ντά-
βέλης κλπ.).

Στὰ ζωηρὰ παιδιὰ ἔδιναν
ἄμοια παρατσούκλια καὶ στὸ
χωριό μας φώναζαν Μπαλούρ-
δο τὸν Πεπλιοπαναγιώτη (Π.
Ν. Πιπέλιαν) ποῦ ἦταν πρῶ-
τος στὶς σιαμάδες, στὸν τό-
κο, στὴν τσιλίκα, στὸ χωστὸ
καὶ ἀφθαστος στ' ἀερόστατο.
Ὅταν ἀπόλαγε ἀερόστατο ὁ
Μπαλούρδος ἔφτανε στὶς ἀ-
χυρώνες τῆς ἀπάνω Κάνιανης
καὶ καμμιὰ φορά κρεμοῦσε
ἀπὸ κάτῳ καὶ βαρελὸτα μὲ
μερικές ὄργιες ἰμίτσα (φυτί-
λι θραδύκαυστο) καὶ γινόταν
τῆς κακαμοῖρας στὸν ἀέρα.
Ἄφηνε τὸν πετροπόλεμο μὲ
τοὺς Πιπεριώτες. Τοὺς νικά-
γαμε πάντοτε ὅταν ἦταν μα-
ζὶ μας ὁ Μπαλούρδος. Τελί-
κά δὲν γλύτωσε, παντρεύτηκε
Πιπεργιώτισσα καὶ ἔφκιασε
καὶ σπῖτι ἐκεῖ, ἀλλὰ στὰ σύ-
νορα... ἐκεῖ στὰ Καταραχέικα
γιὰ ν' ἀγναντεύῃ τὴ Λυκαρ-
ραχη.

Ὁ Μπαλούρδος, λοιπὸν τῆς
Μούρτενας ἦπε δροσερὸ νε-
ράκι ἀπὸ τὴν κουρήτα, ἔφαγε
καὶ τὸ φρούτο του (μούρες)
ἀλλὰ πεθύμισε καὶ λίγο ζυ-
μαρικό... Ἐτσι χαζὰ - χαζὰ
χώθηκε στὸ μαγαζὶ γρήγορα
— γρήγορα καὶ πρὶν προφτά-
σῃ ὁ Βελλιομῆτρος ν' ἀρπά-
ξῃ ἓνα γκριζιάρι ἀπὸ τὸν
Τρακά, ἔσχισε τὸ τσουβάλι
μὲ τὴ μανέστρα καὶ τὴ ρούφα-
γε μὲ τὴν ψυχὴ του ὀκάδες —
ὀκάδες ὥσπου ἀγριεμένος ὁ
Μπάρμπα - Μῆτρος τὸν κοινο-
μέσισσε μὲ κᾶνα διὸ κατεβα-
τὲς γκριζιαιριές. Οἶδε καὶ ἔ-
παθε ὁ Βελλιομῆτρος ὥσπου
νὰ διώξῃ τὸ «ἀναιδέστατο
γουρουνί» ἀπὸ τὰ καλούδια
ποῦ μόνο οἱ ἔξυμνοι ἄνθρω-
ποι ξέρον νὰ γεύονται...

Γρυλίζοντας ἀπὸ τὸν πόνο
ὁ Μπαλούρδος χώθηκε στὸ
Δροσέικο γιούρτι μέσα στὸν

καπνὸ, ἀλλὰ γιὰ μιὰ στιγμή
κάτι σκέφτηκε, σταμάτησε,
γύρισε πίσω καὶ ἔβγαλε τὴν
ἀγριεμένη μουτσούνα του μὲ
τὰ μικρὰ πονηρὰ γουρνίσια
ματάκια του καὶ κάπὶ γρύλισε
πάλι σὰν νὰ τοῦλεγε: «Ἄι-
ντε Βελλιομῆτρο καὶ θὰ μοῦ
τὸ πλερώσῃς...».

Παρ' ὅτι οἱ Στοφορέοι εἶ-
χαν τόνομα, ἦταν καὶ ὁ Μπάρ-
μπα - Μῆτρος πεισματάρης.
Ἐτσι συμμαζέψε τ' ἀπράγμα-
τα στὸ μαγαζὶ, ἔραψε τὸ
τσουβάλι τῆς μανέστρας, γέ-
μισε καὶ τὸν κερηφλιά μὲ
δραμιάρες καὶ τῶστῃσε ἐκεῖ
στὸ πεζούλι μιὰ βδομάδα ὀ-
λόκληρη, περιμένοντας τὸν
Μπαλούρδο. Ἐν τῷ μεταξύ ἔ-
ψαλε τὸν ἀναβαλλόμενο καὶ
τῆς Θεῆς Μούρτενας, ἡ ὁποία
γιὰ νὰ μὴ κἀνῃ Χριστούγεννα
κατακαλόκαιρο... ἔβαλε και-
νούργιο λυτάρι καὶ γερὸ στρί-
φλιγγα στὸ Μπαλούρδο καὶ
τὸν ἔδωσε γερὰ ἀπὸ τὸ ἀριστε-
ρὸ μπροστινὸ ποδάρι στὸ σι-
δεροπάλοκο.

Σὰν νὰ μὴν ἔφταναν ὅλα
αὐτὰ πράθιξε κι' αὐτὴ ἓνα
κεδροπάλοκο ἀπὸ τὸ φράχτη
κι' ὅπως ἦταν δεμένος ὁ φου-
καρᾶς ὁ Μπαλούρδος τὶς ἄρ-
παξε γιὰ καλὰ ἀπὸ τὴν κυρά
του, ἀλλὰ πίσω στὰ μαλακά.
Ξανακίτταξε πάλι ἀγριεμέ-
νος ὁ Μπαλούρδος καὶ ξανα-
γρύλισε σὰν νάλεγε πάλι:
«Καλὰ Μούρτενα καὶ θὰ δῆς
καὶ σύ...».

Ἐἶχαν περάσει διὸ - τρεῖς
βδομάδες καὶ τὸ πρᾶγμα ξε-
χάστηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.
Ὁ Μπάρμπα - Μῆτρος καθό-
ταν ξέγνοιαστος στὴ δροσιὰ
κάτῳ ἀπὸ τὶς σκαμνιές καὶ
πλάι του σ' ἓνα ἀγκωνάρι ἡ
Μούρτενα καὶ κουβεντιάζαν
φιλικὰ πλέον.

Ἄμ δὲν τῶχε ξεχάσει τὸ
ξύλο καὶ ὁ Μπαλούρδος. Μιὰ
κι' εἶδε τοὺς «ἐχθροὺς τους»
δίνοι μιὰ, κάθει τὸ λυτάρι καὶ

τὸ στρίφλιγγα καὶ σὰν ἀστρά-
πη προσπερνᾷ τὴν κυρά τοῦ
ποῦ καθόταν πρὶ κοντὰ καὶ
χώνει τὰ σουβλερὰ του δόν-
τια στὴ γάμπια τοῦ Μπάρμπα
Μῆτρος. Ὅσπου μὰ συνέλθη
ἐκεῖνος ὀρμᾷει πρὸς τὰ πίσω
καὶ δίνοι μιὰ σαγκωματαῖα στὰ
πλευρὰ τῆς Μούρτενας (ποῦ
τὸν ἔδερνε δεμένο) καὶ μετὰ
γίνεται μπουχός. Ἄλλη μιὰ
βδομάδα τὴν ἔβγαλε γυρί-
ζοντας κάτω στὰ πλατάνια.
Ποῦ μὰ ξαναξεμύτισε.

Ὁ Γέρο - Καραπῆλης, ὁ
Παπαῦλης μου, εἶχε ὅλα τὰ
ἐργαλεῖα στὸ σπῖτι μὲχρι καὶ
δοντάγρα καὶ ἔτρεξε μὲ τὸ οἰ-
νόπνευμα, τὸ θάμμα καὶ τὶς
γάζες νὰ προσφέρῃ τὶς πρῶ-
τες βοήθειες. Σὰν εἶδε ὅμως,
ὅτι ἡ μάλλινη κάλτσα τοῦ
Βελλιομῆτρο εἶχε σώσει τὸ
ποδάρι του καὶ τὸ χοντρὸ
μυοκλάκι τῆς Μούρτενας
γλύτωσε τὰ πλευρὰ τῆς ἀπὸ
τὴν ἐκδίκηση τοῦ Μπαλούρ-
δου εἶπε μὲ τὸ θυμοσοφικὸ
του χαμόγελο: «Ἄμ' Μῆτρο
τὸ φύλαγε γουρνίσιο ὁ Μπα-
λούρδος», τώρα περίμενε
τὰ Χριστούγεννα νὰ τὸν συγυ-
ρίσωμε ὅλοι μαζὶ».

Αὐτὰ βέβαια συνέβησαν
στὸ Μυρμιγκιάρι κ' ἴσως μᾶς
πῆ ὁ Γιῶργης ὁ Χαλατσᾶς, τὶ
θέλωμε ἐμεῖς κι' ἀνακατεῦ-
μαστε στὰ δικά του ἀμπέλια.
Ἐπικαρπίας δικαιοῦται κι'
αὐτὸς στὸ Μυρμιγκιάρι, νο-
μίζω, καθ' ὃν Γνήσιος Λυκαρ-
ραχῆσιος.

B. ΔΩΡΙΕΥΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΛΗΟΧΛΩΜΟΥ

Τὴν 2αν Μαΐου ὅπως κάθε
χρόνο, ἐρωτάσθη ἡ μνήμη τοῦ
Ἁγίου Ἀθανασίου εἰς τὸ ἔ-
ξωκλήσι τοῦ Ἀη-Θανάση
στὸν Παλτοχλωμό. Πρωτοφα-
νὴς ἦταν ἡ συμμετοχὴ προ-
σκυνητῶν - πανηγυριστῶν.

Αὐτὴ τὴν φορὰ ἡ μετάβασις
ἔγινε μὲ αὐτοκίνητα μὲχρι
τὴν ἐκκλησίᾳ μὲ δρόμο τὸν
ὅποιον ἔκαμε ὡς ἐκεῖ ἡ Α.Ε.
Βωξίται Παρνασσού. Ἡ συμ-
ρορὴ ἦταν καστελλιώτικη καὶ
γραβίσια. Ἀπὸ τὶς μεγάλες
ἐκρήξεις τοῦ γειτονικοῦ με-
ταλλείου ἡ ἐκκλησίᾳ παρου-
σιάζει ρήγματα καὶ πρέπει
κάποτε νὰ γίνουν οἱ διαμαρτυ-
ρίες εἰς τὴν Α. Ε. Βωξίται
Παρνασσού νὰ διαθέσῃ ἓνα
μικρὸ κονδύλιο νὰ μὴν πῆσῃ
ὄλοσχερῶς.

Ἐπικολούθησε γλᾶντι τρι-
καῦβερο ποῦ ποτὲ ἄλλοτε
δὲν ξανάγινε. Τὸν χορὸν ἔσυ-
ρεν ὁ Αἰδεσιμότητος Παπα-
χαράλαμπος Κουτρούμπας
μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κοι-
νότητος κ. Π. Τσακνιά καὶ
τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβού-
λιον. Χάλασε ὁ κόσμος μὲχρι
τὸ βράδυ.

Μεταξὺ τῶν παρευρεθέν-
των ἦτο καὶ ὁ συμπολίτης
μας ἱατρὸς κ. Εὐθ. Στοφόρος.

Ἄνεβλήθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἀγροτικοῦ Ἱατρείου

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΑ

—Του Λαζάρου, όπως μάθαμε, τὰ καριτσάκια τραγούδησαν τὸ Λάζαρο:

Ἦρθε ὁ Λάζαρος, ἦρθαν τὰ Βάγια ἦρθε ὁ ἔγριπτος εἰς κορασίδας, μὲ τὰ καφινάκια, γιὰ τ' αὐγὰ γεμάτα λελοῦδια.

— Δὲν μάθαμε ἂν τῶν Βαγίων, ποιὸς νιόπαντρος πήγε γιὰ θάγια. Κι' ἀπὸ χρόνου.

—Τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἔγινε συναγωνισμὸς γιὰ τὸ στάλισμα τοῦ Ἐπιταφίου. Ἔδωσαν καὶ πήραν οἱ πρωτοτυπίες.

— Τὸ «Σήμερα μαῦρος οὐ ραϊνός», σὰν πάντοτε.

— Πολλοὶ ἦταν αὐτοὶ ποὺ τὸ τράβηξαν. Μεγάλῃ στεναχώρια μὴν τὰ χαλάσει ὁ καιρὸς. Οἱ γεροντότεροι ποντάρizan μὲ σιγουριά, πὼς ὅτι καὶ νὰ κάμη θὰ κρατήση τόσο ὥστε γιὰ νὰ ψήσουμε τ' ἀρνιά. Καὶ δικαιοῦθησαν. Ἐλεγαν πὼς μόνον μιὰ χρονιά κάπου στὰ 931 ἢ 32 ψήσαν τ' ἀρνιά στὰ ὑπόστεγα.

— Ἄλλος φόβος ἦταν μὴπως τ' ἀρνιά δὲ βολέψουν ὄλους. Ἄς εἶναι καλὰ ὁ Δῆμιος, ὁ Ἀπόστολος Χωλιάρης, ὁ Λιούλης, ὁ Τάκης ὁ Πέτρου καὶ ἄλλοι, εἶχαν λάβει τὰ μέτρα τους. Ἐφτασαν γιὰ ὄλους. Καὶ περίσπεσαν.

— Ὅλοι — ὄσοι δὲν εἶχαν μονάρια — παράγγειλαν τουλάχιστον κομινανίτικα ἀρνιά ποὺ φημίζονται γιὰ τὴ νοστή μια τους ἢ τουλάχιστον ἀπὸ τοὺς Ξυλικούς, ποὺ εἶναι τὸ ἴδιο. Κι' ἔτσι ὅλα τ' ἀρνιά παλῆθηκαν γιὰ κομινανίτικα ἢ γιὰ ξυλικιώτικα, παρ' ὅλο ποὺ τὸ θέλωσμά τους ἦταν ἀγραφιώτικο.

— Ἡ Ἀνάσταση στὶς 12. Ὁ Παπαχαράλαμπος μὲ τὸ ρολοῖ στὸ χέρι. Πάει ὁ παληὸς καιρὸς ποὺ ἡ Ἀνάσταση γινόταν στὶς 3 τὸ πρωῖ.

— Τὸ Χριστὸς Ἀνέστη! ἔδωσε καὶ πήρε. Τὸ ἔψαλναν ὄλοι μαζί. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀεροπορία ἔδειξε μὲ ἐπρόσωπό της τὸν Γιώργο Χαμηλό, ὅτι ἔχει καὶ μουσικὰ φτερὰ ἀντάξια.

— Τὰ παλῆτὰ δὲν ἔσθυσαν. Μὲ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη! Καταιγισμὸς πυρῶν. Φῶλες, σπρακαστρούκες, φῶσφαρα, ρουκέττες.

— Ἐνας παληότερος ἔλεγε, πὼς στὰ 1930 ὁ Παναγιώτης ὁ Λιάκος (ὁ δάσκαλος) ἔβριξε στὴν Ἀνάσταση ὀχθακώσια βαρελότα.

Κι' ἄλλος θυμῆθηκε τὸ Σωτῆρ τὸν Κοτσίμη, ποὺ ἔσκαγε τοὺς ὄναιμιτες στὸν ἀέρα!

Ἐνας ἄλλος θυμῆθηκε, πὼς εἶχεν σκάσει ἀπάνω στὸ σθέρκο τοῦ μακαρίτη τοῦ Μαύρου ἕνα βαρελόττο καὶ «ξεθεώθηκε» γιὰ τὰ καλὰ.

— Μέρα Λαμπρῆ, ἀνοιξιά

τικῆ, Μαγιάτικῆ. Ἐνας ἦλιος, καθαρογιάλι ὄλουθε καὶ καιρὸς ζεστός. Μέρα Λαμπρῆ.

— Οἱ λάκκοι σὰν πάντα τριάντα ἕνας. Μπήκαν οἱ φωτιές ἀπ' τὸ πρωῖ σύνταχα. Κλιματόβεργες, κούτσαιρα, δεμάτια.

— Ἀντάρες ὁ καιρὸς στὴ Γραδιά, στὰ Μπράλια, στὴ Παληχώρα. Καὶ στοὺς Καστελλιιώτικους λάκκους ἀντάρες.

— Τουρλοῦ - τουρλοῦ ὁ κόσμος στοὺς λάκκους. Οἱ ντόπιοι, οἱ γεροντότεροι, οἱ μουσαφίραϊοι, οἱ ξένοι, τὰ παιδιὰ. Βελτιωμένη ἢ μουσική μὲ ραδιόφωνα καὶ μαγνητόφωνα. Σ' ἕνα λάκκο μόνον ὑπῆρξε γραμμόφωνο παληό.

— Σὰν ἔπεσε ἡ θράκα, οἱ εἰδήμονες ἐπὶ τὸ ἔργον: Ἄλλοι κάρφωναν τὰ ταιμπάνια, ἄλλοι εἶχαν τὸ σύδραυλο, ἄλλοι μὲ τὸ γρέβελο, ξέβαλλε τὴ φωτιά καὶ χάριζε τ' ἀποκαΐδια ποὺ κάπνιζαν. Ἄλλος τὴν παραφωτιὰ νὰ μὴν ξεμείνουμε, ἄλλος ρέντιζε μὲ τὸ ποτιστήρι γιὰ νὰ πέση ἡ φλόγα.

— Ἀπόλαυση οἱ ἐντολές τῶν μαστάρων πρὸς τοὺς ἄδαις στὸ ψήσιμο. Ἀκούστηκαν: Στὴν ἀρχὴ ὀγλίγηρα νὰ μὴν ἀρπάξουν. Ὑστερότερα ἀργὰ τ' ἀργούτσικα νὰ θράσσουν. Ὅλα γίναν κάστανα καὶ καλοψήθηκαν.

— Πρὶν μπουὺν ἀπάνω παρατηρήθηκαν θεάματα τοῦ ἐξῆς περιεχομένου: Γιατρὸς νὰ ράβη τ' ἀρνί, μηχανικός νὰ σουβλίξη, δικηγόρος ν' ἀλατίζη. Καὶ εἰς ἀνώτερα κι' ἀπὸ χρόνου.

— Σὰν μπήκαν ἀπάνω καὶ εἰπώθηκε τὸ χρόνια πολλὰ, ἀντιλάλησε ὁ ἀγέρας στὶς τουφεκιές. Μὰ μὲ δίκαινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Πάντως, οἱ τουφεκιές, τουφεκιές.

— Οἱ ἐπισκέψεις ἀπὸ λάκκο σὲ λάκκο δὲν ἔλειψαν. Ἰδίως ἡ νεολαία, ποὺ δὲν τὴν χάρσαγε ὁ τόπος. Ἐδινε καὶ ἔπαιρνε πέρα-δῶθε.

— Μερικοὶ καὶ μερικὲς θειακλούδες, τὸ ἔφεραν καὶ ἔνα σχοινάκι ἐκεῖ στὸ λάκκο. Λαμπρῆ εἶναι αὐτή.

— Τὸ μεζεδολόι τῆς χόβολης ἔδωσε καὶ πήρε κι' αὐτό. Τί σηκῶτι στὴ θράκα, τί κοιλιτσοὺς στὴ χόβολη, τί γλυκάδια. Μαζὶ μ' αὐτὰ οἱ καθιερωμένες πίττες γιὰ τὸ συναγωνισμὸ τῶν νοικοκυρῶν. Κρασιά ἀφθονα καὶ καλόπιοτα.

— Μὲ τὸ ψήσιμο ἀντήχησε τὸ «καὶ πάλι Ἀνέστη ἕκ νεκρῶν» τρίς. Τουφεκιές. Κι' ἀπὸ χρόνου. Τὸ λιάνισμα τὸ ἀνέλαβαν οἱ ἐπιτηδιώτεροι. Κατὰ τὸ λιάνισμα ἕνας-ἕνας καὶ ἀνεμόχαθε. Ἐτσι γιὰ τὰ χρόνια πολλὰ.

— Στὸ τραπέζι, ὄλη ἡ οἰοκλήνεια ἂν εὐρεῖα ἔνοια.

Παππούδες, παιδιὰ, νύφες, ἔγγονα, ἀκόμα καὶ διεγγονα. Ψητό, πίττα, σαλάτες, αὐγά, κρασί, γιαούρτι γλυκό, φρούτα. Λαμπρῆ. Εἰπώθηκαν καὶ παλιεὶνὰ τραγούδια. Ἀκόμα καὶ κλέφτικα. Κάμποσοι τὸ ξερόθρασαν μέχρι ποὺ θάρσαε ἡ κομπάνια γιὰ τὴν Ἀγάπη τ' ἀπόγεμα τῆς Λαμπρῆς.

— Στὴν Ἀγάπη ἔλαμπε ὁ τόπος. Ἐνοιωσε καθένας πασχαλιά.

— Στὸ χοροστάσι ὄχι καὶ τόση ἀψιμάρα γιὰ χορὸ. Ἰσως φταῖγον καὶ τὰ ὄργανα. Ἡ γύφτικη κομπάνια ἦταν γιὰ κλάματα. Ποὺ εἶστε Πετραῖοι καὶ ἄλλοι ν' ἀναστηθῆ ὁ τόπος;

— Ἄς εἶναι καλὰ ὁ Νίκος Ι. Τρακέρης (ὁ Ραγαζίκης). Ἀθάνατος σὰν πάντα πρῶτος λεβέντης ἔσυρε τὸ χορὸ. Μαζὶ ὁ Γιάννης Π. Παπανικολάου καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ ὕστερα κι' ἄλλοι, κι' ἄλλοι.

— Ἀλλὰ ἄς μὴν ἀρχίσουμε ἔτσι, γιὰτὶ δὲν θὰ βροῦμε ἄκρη.

— Τὸ θράδυ κάργα τὰ μαγαζιά μὲ τοὺς χορούς τους. Γλένταγε ὁ κόσμος ζεστό.

— Τὴ νδεύτερη μέρα μετὰ τὴν ἐκκλησιὰ γιόρταζε τὸ χωριό. Πουθενὰ ὄργανα. Μερικοὶ φαρμακώθηκαν, γιὰτὶ καὶ δὲν ἰμπόρεσαν. Ἄλλοι ντροπιάστηκαν, γιὰτὶ εἶχαν ξένους καὶ τοὺς εἶχαν πῆ ἀλλοιῶς.

— Ἄλλοι — οἱ πιὸ γκρινιάρηδες — τάβαζαν μὲ ὄλους γιὰ τὴν περιφρόνηση στὰ ἔθια. Εἶχαν δίκιο. Ὅπως μάθαμε ἢ κομπανία τῶν γύφτων ξεκαυραζόταν στὸν Ἀη-Νικόλα.

— Στὰ μαγαζιά τὸ θράδυ, ἄς εἶναι, ἔγινε σαματὰς.

— Μπούχτησαν τὸ ψητὸ κρέας ὄλοι καὶ ἀναζητοῦσαν χλωρασιές.

— Τὴν Τρίτη μέρα ὄμως μὲ τὶς γαρδουμπες τὰ πράγματα πήραν ἄλλες τροπές.

— Στὸν Ἀη-Θανάση χαρὰ Θεοῦ. Χορὸς τίποτε. Ντροπὴ τῆς ντροπῆς. Ἄς εἶναι τοῦ χρόνου καλύτερα.

— Πολλοὶ ἔπιασαν τὸν Μάη στοὺ Ζαγγονά. Ὁ Βασίλης εἶχε προετοιμασίες. Κι' ἔγινε γλέντι ποὺ κράτησε μέχρι ἀργὰ τὸ ἀπόγεμα. Ὅπως ἦσαν μπροστὰ στὸ χάνι εἶχε παρκάρει μικρὸς ὄρχος ἀπὸ αὐτοκίνητα ντόπια καὶ ξένα.

— Ἀπολογισμὸς κατὰ τοὺς στατιστικούς: Δυὸ χιλιάδες καὶ παρὰ πάνω ξένοι καὶ περίπου τρακόσια αὐτοκίνητα ἦταν ἡ Πασχαλιώτικη κίνηση στὸ χωριὸ μας.

— Χριστὸς Ἀνέστη! — Ἀληθῶς Ἀνέστη! κι' ἀπὸ χρόνου.

Ἐπίσκεψις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Στ. Παττακοῦ ΣΕ ΜΟΝΑΔΑ ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Τὴν 11ην Μαΐου ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Στ. Παττακὸς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐθν. Οἰκονομίας, τοῦ Τομέως Γεωργίας κ. Παπαπαναγιώτου, τοῦ Ὑφυπουργοῦ κ. Καραύδα καὶ πολλῶν ἄλλων ὑπηρεσιακῶν παραγόντων, ἐπισκέφθη τὸν Νομὸν μας. Διαυκτέρευσε εἰς Ἰτέαν καὶ τὴν Κυριακὴν 13 Μαΐου δι' ἑλικοπτεροῦ προσ-

γειωθέντος εἰς καταλλήλως διαμορφωθέντα χώρον παρὰ τὴν χοιροτροφικὴν μονάδα τῶν Ἀφῶν Μελισσάρη - Κονταμήτρου τῆς Κοινοτήτός μας, ἐπισκέφθη ταύτην παρὰ μείνας ἀπολύτως ἱκανοποιημένους. Ἀκολουθῶς μετέβη εἰς Κλίμα Δωριδῶς παραστάς εἰς ἐορτὴν εἰς μνήμην τοῦ Συναρχοῦ Ψαρροῦ καὶ ἀνήλθεν εἰς Εὐπάλιον Δωριδῶς.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ ΤΟΝ ΜΑΗ

— Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος «Μάης» στὰ κάτασπρα ντυμένον... μαντηλιωμένον νὰ μὴ

γωνιρίζεται ἀπὸ κανέναν, σπεφαναμένον καὶ ἐπάνω σ' ἄσπρα του κεντημένα καὶ καρφιτωμένα ἀγριολούλουδα. Ἀνεμώνες, ποταρούνες, κουκουστάφυλα, ἴτσια, μαργαρίτες, νυχάκια. Καὶ κρεμασμένα γουργουλιδία κι' ἀπὸ μέσα στὰ χέρια του «ὁ Μάης» κρατούσε καὶ κυπρί.

ΠΟΙΟΣ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ;

— Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος ἀσκήρια ποὺ ἔχασαν τὴν καταγωγή τους.

Τὸ θέσμα ἦταν διθυραμβικό. Πανάρχαιο ἔθιμο προοιωνισμα τοῦ ἐρχομοῦ τῆς Ἀνοιξῆς. Καὶ τραγουδοῦσαν ἕνα γύρω τὰ παιδῶν «τὸ Μάης», ποὺ τὸν εἶχαν στὴ μέση. Καλῶς μὰς ἦρθες Μάη μας, πάλαι καλῶς μὰς ἦρθες, μ' τ' ἄσπρα μὲ τὰ κόκκινα μὲ τάμορφα λελοῦδια.

Ποιὸς φταίει; Τὸ κατηγορῶ εἶναι μεγάλο καὶ πέφτει ἀπάνω σ' ὄλους μας, ἀπὸ λίγο σὲ πολύ. Φταίμε ὄλοι καθένας μὲ τὴ θέση του καὶ μὲ τὸν τρόπο του.

Κι' ὁ «Μάης» σιόταν μέσ' στὴ μέση.

Φταίει ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινοτήτος ὁ Αἰδεσιμώτατος, οἱ Πρόεδροι τῶν Συνεταιρισμῶν, οἱ Δασκάλοι, οἱ Παπῆδες, οἱ γραμματισμένοι, οἱ ὀργανοπαῖκτες τοῦ χωριοῦ μας, οἱ νέοι καὶ οἱ νέες, τὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μας.

Κοντὰ ἀκολουθοῦσαν τὰ ξομπιλάσματα καὶ τὰ παινέματα γιὰ τὸν νοικοκύρη, γιὰ τὴ νοικοκυρά, γιὰ τὴν κόρη τὴν ἀνύπαντρη, γιὰ τὸν γιό, γιὰ τὸν γραμματισμένο, γιὰ τὸν ξενητεμένο, γιὰ τὴν νιά μάννα, γιὰ τὴ γιοσιγιά, γιὰ τὸ θρέφος. Παινέματα αἰώνια, παντοτεινά:

Φταίμε ὄλοι. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀνακαλέσουμε τὰ λάθη μας καὶ νὰ τὰ ὑπογραμμίζουμε. Χρειάζεται καὶ κάτι περισσότερο.

Χρειάζεται νὰ τὰ διορθώσουμε.

Ἐπιπλέον τὰ παινέματα γιὰ ὄλους, τότε ὁ χορὸς οἱ «διθυραμβισταῖ» τοῦ Μάη, «ἐν χαρῶ» γύριζαν στὸν ἐρχομὸ τῆς Ἀνοιξῆς: Πολλὰ τραγούδια εἶπαμε ἄς ποῦμε καὶ τοῦ Μάη: —Χόρευε Μάημ' χόρευε. —Χορεύει ὁ νιὸς χορεύει. —Μὴ τάσπρα μὲ τὰ κόκκινα μὲ τάμορφα λελοῦδια.

Τὸ θέλομε τὸ χωριὸ μας; Ἄν ναι ἔμπρός καθένας καὶ ὄλοι μαζί νὰ τὸ διατηρήσουμε.

Καὶ γιὰ νὰ διατηρήσουμε ἀναμμένη τὴ φλόγα του, χρειάζεται πρῶτα ἀπ' ὅλα — μὲ θυσία ἀκόμα — νὰ διατηρήσουμε τὰ ἔθια του. Αὐτὰ εἶναι ἡ ζωὴ του. Αὐτὰ τὸ ξεχωρίζουν ἀπὸ τὰ ἄλλα χωριά.

Καὶ ὡς ἀποφάνησε, σὲ σπιχομυθία αἰσχύλια. Καὶ τότε «ὁ Μάης» χόρευε γύρω - γύρω κουνουρίζοντας μὲ τὸ κυπρί τὴν παρουσία του. Σκιρτοῦσε ἡ καρδιά τοῦ καθενὸς στὸ ὠραῖο αὐτὸ θέσμα τὸ πανάρχαιο.

Καθένας μὲ τὸν τρόπο του. Ἡ Ἐφημερίδα μὲ τὶς ἀγγελίες της καὶ τὴν παρότρυνση. Τὸ ἴδιο μὲ τὴ ζέση τους καὶ τὴν ἀγάπη τους ὁ Πρόεδρος, ὁ Δάσκαλος, ὁ Παπάς, ὁ Σύλλογος, οἱ πάντες.

Ἦταν ὁ Χορὸς καὶ ὁ κορυφαῖος σὲ ἀναφώνηση, σὲ σπιχομυθία αἰσχύλια. Καὶ τότε «ὁ Μάης» χόρευε γύρω - γύρω κουνουρίζοντας μὲ τὸ κυπρί τὴν παρουσία του.

Ἄς μὴν τὰ ἰρίχνουμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον.

Ἀπάνω σ' ὄλους μας μικροὺς μεγάλους ἢ εὐθύνη. Ἐμπρός νὰ κρατήσουμε ἀναμμένη τὴ λαμπάδα τῶν παραδόσεων. Ἐμπρός νὰ κρατήσουμε τὰ ἔθια μας μὲ τὴν ἀφασίωση μίστου.

Μπράβο στὰ μαθητοῦδια, μπράβο πρὸ πάντων στοὺς δασκάλους τους, στοὺς θεματοφύλακες τῆς ὁμορφιάς.

Διατηρώντας μὲ πίστη τὰ ἔθια μας, διατηροῦμε ἐμὰς τοὺς ἴδιους στὴν ἀνθρωπιά, στὴ λεβεντιά καὶ στὴν ὁμορφιά, ποὺ μὰς μάθαν οἱ πρόγονοί μας.

Ἄς εἴμαστε καλὰ νὰ τοὺς ἐσακοῦσουμε νὰ τοὺς χοροῦμε καὶ πάλι καὶ πάντοτε.